

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

september 2017

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - schatbewaarder - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebeoordelingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - archivaris - PDF-tijdschrift 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris - standhouders 0479-208820 herwig.helsen1@telenet.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2017 14 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (20 € voor leden in het buitenland)
10 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (12 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -16 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	E.G.M.P. - Koninklijke Vereniging Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijks clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30-12u
Parochiezaal St-Antonius - Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

zondag 10 september 2017 8 okt - 12 nov - **10 dec** *Coin Event*

cover: met dit **150e** nummer van het clubtijdschrift hebben we weer een mijlpaal bereikt in het 14-jarig bestaan van Numismatica Herentals. Het geschikte moment om een dikke proficiat te sturen aan de redacteur en alle inbrengers van artikels. Tevens een goede gelegenheid om een oproep te lanceren naar toekomstige schrijvers om eens een artikeltje te maken over hun favoriet verzameldomein! Alle input is welkom, het is tenslotte ook ùw clubblad!! Vooraan een halfpenny token van Prince Edward Island met een verwijzing naar een gezegde van Napoleon Bonaparte, tevens lot 18 in onze maandelijkse clubveiling (zie artikel). Artikels mogen overgenomen worden mits de gepaste verwijzing. De auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikel.

Tentoonstelling

CLUBNIEUWS

Van oudsher was het de gewoonte om bij speciale gelegenheden munten te schenken als symbool voor voorspoed en geluk. De moderne versie van deze geluksmunten zijn daar een uit-vloeisel van. Jacques Priem heeft hiermee een verzameling samengesteld en toont deze graag op onze maandelijkse clubbijeenkomst.

Busreis naar beurs Houten, 16 september 2017

In samenspraak met de EGMP-afdelingen van Leuven en Antwerpen wordt op zaterdag 16 september 2017 een busreis georganiseerd naar de grootste muntenbeurs van Nederland. We voorzien 3 opstapplaatsen zodat deelnemers voldoende mogelijkheden hebben om hierbij aan te sluiten. In de namiddag is er een vrij stadsbezoek aan 's-Hertogenbosch. Bijzonderheden volgen later, maar geïnteresseerden noteren alvast deze datum.

Tapschieten, petanque en Kubb te Olen

Op zondag 17 september (14-18u) gaat onze jaarlijkse vriendschappelijke ontmoeting door met de Olense Tennisclub. We bestrijden elkaar in 3 Olympische disciplines voor senioren: tapschieten, petanque en Kubb. Sportievelingen die zo'n gezellige namiddag wel zien zitten mogen zich melden aan de bestuurstafel.

Ontwerpwedstrijd 'Streepje Francken'

Graag herhalen we onze oproep aan creatievelingen om deel te nemen aan de ontwerpwedstrijd voor het herinneringsplaketafel van de evocatie in 2018 rond 400-jaar overlijden van de Herentalse schilderbroeders Francken. Voor inspiratie en informatie, neem een kijkje op de prachtige gestoffeerde website www.streepjefrancken.be. Ontwerpen mogen ingestuurd worden tot uiterlijk 1 oktober 2017.

Eindactiviteiten

zondag 10 september 2017

11.15u **Trekking van de jeugdombola** gratis lootje voor -16 jaar
munt + bankbiljet + verzamelalbum altijd-prijs!

11.20u **Bekendmaking winnaar muntenpuzzel** strookjes vóór 11u!
* zilveren 10 bolivares, 100j Simon Bolivar - Venezuela 1973

11.25u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

- * zilveren 10 lirot, Herdenking Overwinning - Israel 1967
- zilveren 10 gulden, 50 jaar BeNeLux - Nederland 1994
- zilveren dollar, Senaatstroon - Canada 1977
- * zilveren 20 zloty, 30 jaar Volksrepubliek - Polen 1974

11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

- * gouden 20 francs, Napoleon III - Frankrijk 1858
- zilveren 5 frank, Leopold II - België 1873
- zilveren 5 francs, Napoleon III - Frankrijk 1870
- zilveren 10 gulden, 25 jaar koningin Juliana - Nederland 1973
- * zilveren 200 piso, WWF Anoa Mindorensis - Filipijnen 1987
- zilveren 10 gulden, 50 jaar Marshall-Plan - Nederland 1997
- zilveren 250 frank, Huwelijk Mathilde & Filip - België 1999
- * zilveren 250 frank, 70 jaar koningin Fabiola - België 1998

met telkens een lekkere fles Solatio rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2016

11.35u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen

Busreis naar Muntmanifestatie 2017 te Houten

Tezamen met de EGMP-afdelingen van Leuven, Herentals en Antwerpen wordt op zaterdag 16 september 2017 een busreis georganiseerd naar de beurs van Houten. Met ca. 150 exposanten uit

Muntmani Festatie

11 verschillende landen en 600 lopende meter numismatisch aanbod, met voorsprong de grootste muntenbeurs in Nederland.

Ingeschreven deelnemers kunnen opstappen op volgende plaatsen:

8.55u carpoolparking Herentals-West/Grobbendonk E313 - uitrit 20

9.25u Park+Ride Rond Punt Wommelgem E313 - uitrit 18

Gelieve 5 min. voordien aanwezig te zijn, aub.

Deelnameprijs: leden: 10 €, niet-leden 15 €. Inschrijven kan nog tot 10 sept aan de bestuurstafel of via een mailtje naar rudy.dillen@telenet.be. In deze prijs is het toegangsticket inbegrepen.

Al enkele jaren laat organisator Wouter Beere-kamp jaarlijks een speciale beursuitgifte van een bestaande twee euro maken. Dit jaar staat België centraal (Grote Markt Antwerpen). Bezoekers kunnen deze omruilen tegen een gewone 2 euro (1 pp.), leuk om mee te nemen als aandenken.

Beurslocatie: Expo - Meidoornkade 24, 3992 AE Houten.

Goed om weten is dat tegelijkertijd, in een aanpalende zaal van het complex, een postkaartenbeurs doorgaat. Deze is vrij toegankelijk met hetzelfde inkomticket.

Het huisgeld van de Broeders van Liefde Hendrik Van Caelenberghe

Omdat ik in mijn prille carrière nog heb gewerkt voor de Broeders van Liefde besloot ik een tijdje geleden om het door hen gebruikte huisgeld te gaan verzamelen. Ondertussen is de collectie zo goed als compleet deel ik hieromtrent graag mijn bevindingen.

25c Broeders van Liefde, aluminium, 25 mm, 1.47 gr

Wie zijn de Broeders van Liefde?

De Broeders van Liefde is een congregatie van lekenbroeders gesticht door Petrus Jozef Triest in 1807. Deze priester studeerde aan de Latijnse school te Geel en was er in contact gekomen met geesteszieken die inwoonden bij de plaatselijke bevolking. Het had een blijvende indruk nagelaten en deze ervaring zou hem achteraf van pas komen te Gent toen hij er merkte dat psychiatrische patiënten in gevangenissen aan kettingen vastgebonden lagen.

Petrus Jozef Triest heeft tezamen met zijn lekenbroeders ervoor gezorgd dat deze mensen werden opgevangen in speciaal daarvoor uitgeruste instellingen met een gespecialiseerd geneesheer. Heden ten dagen beheren de Broeders van Liefde in België meer dan 50 scholen voor gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs, 15 psychiatrische ziekenhuizen en 15 orthopedische centra. Verder zijn zij ook internationaal actief en zijn vertegenwoordigd in 31 landen.

Vanaf wanneer werden deze tokens gebruikt?

Aan de hand van een klein onderzoek in het hoofdhuis te Gent kwam R. Timmerman, numismaat en auteur van een artikel over deze penningen, via de briefwisseling binnen de orde tot de vaststelling dat het vanaf 1909 was dat er werd overgegaan tot het gebruik van een systeem van huismunten. Gezien de sociale en politieke revolutie tijdens de 2de helft van de 19de eeuw was het vermoedelijk niet meer mogelijk om de betere patiënten nog langer gratis aan het werk te zetten. Het aanwenden van deze tokens was in die zin de geschikte oplossing en enerzijds een soort van vergoeding voor het geleverde werk. Anderzijds konden ze enkel

worden ten gelde gemaakt in instellingen van de Broeders van Liefde en kwamen zo terug in de kas van de congregatie, een win-win situatie voor beide partijen.

Overzicht van de verschillende reeksen

De voorbije tentoonstelling te Herentals focuste zich voornamelijk tot de metalen huismunten van de Broeders van Liefde in Vlaanderen. Voor de instellingen in Nederland en deze van Dave (Namen) werden andere jetons gebruikt. In tegenstelling tot de munten waar wij geen waarde aanduiding vinden, is deze wel tweetalig aanwezig op de biljetten van 50 en 20 frank. Ook hun logo is in de twee landstalen en op het briefje van 20 frank vinden wij een stempel terug van het *bestuur van Ziekeren* gevestigd in St-Truiden.

Alle stukken hebben langs de voorzijde dezelfde legende; dit is links van het waardecijfer tegen de rand BROEDERS VAN LIEFDE en rechts tegen de rand FRERES DE CHARITE. Alle keerzijdes zijn nagenoeg hetzelfde met een vlamvend hart op (gekruist) een anker en een kruis en de legende: DEUS CHARITAS EST (God is liefde). Voor de denominaties van 5fr tot en met 1fr werd messing gebruikt, vanaf 50c tot en met 5c is dit aluminium. De diameters zijn met één enkele uitzondering hetzelfde voor de totale uitgifte:

5fr (grote 5 van de 3 ^e reeks)	39mm	50c	27 mm
5fr	38mm	25c	25 mm
2fr	34mm	10c	20 mm
1fr	30mm	5c	15.5mm

De uitgifte bestaat uit 3 reeksen waarvan de **eerste reeks** bestaat uit de denominaties: 2fr – 1fr – 50c – 25c – 10c en 5c.

In deze reeks staat er bij de messingstukken een driehoek links naast het punt onderaan. Bij de aluminiumstukken staat een driehoek boven dit punt.

Een **tweede reeks** volgt vermoedelijk kort na WOI en bestaat uit 3 denominaties, zijnde 5fr – 2fr en 1fr. Het stuk van 5 frank had voor de oorlog nog een grote waarde, tengevolge van prijsstijgingen volgt er een devaluatie waardoor deze denominatie wordt toegevoegd.

Deze reeks onderscheidt zich van de eerste door de driehoek na het waardecijfer.

Een **derde en laatste reeks** wordt een hele tijd later aangemaakt in een tijdsperiode waar de denominatie 5c verdwijnt wegens een te lage waarde. Deze bestaat uit de denominaties: 5fr – 2fr – 1fr – 50c – 25c en 10c.

Voor de waarde 5fr kennen we 2 types, namelijk het stuk met een grote 5 (links) en een kleine 5 (rechts).

Bij deze reeks is de driehoek verdwenen evenals het accent op de “e” van Frères en Charité.

Een driehoek bij de 1ste en 2de reeks

Enkele maanden na het verschijnen van het artikel van R. Timmermans publiceert F.J. Bingen een kritische aanvulling. Hij merkt o.a. op dat de 3e serie is geslagen in medailleslag en dat bij de aluminiumstukken de dwarslat ontbreekt onder de ring van het anker. Doch het meest interessant is zijn onderzoek naar de plaats van vervaardiging. Op basis van de driehoek, wat een referentie is naar het atelier, concludeert hij dat deze tokens, voor wat betreft de eerste twee reeksen, werden gemaakt door een Franse firma. Bij zijn analyse van de letters op het merkteken kan hij *T. & Cie* ontcijferen en besluit dat het mogelijk Thévenon & Cie. te Parijs betreft maar twijfelt omdat deze firma steeds de naam voluit zet op het merkteken, gevolgd door *Paris*.

Dank zij de moderne fotografie en een scherp merkteken op één van de jetons herkende ik boven de letters *T. & Cie* een klavertje-vier m.a.w werden de 1ste en 2^{de}

reeks vervaardigd bij Thévenon te Parijs. Afgaande op deze vaststelling is de laatste reeks ergens anders gemaakt en kan dit atelier mogelijks worden teruggevonden via de boekhouding van de congregatie.

Vingt Francs - FDC - Gesticht Ziekeren - Bestuur St Truiden (blauw)

Geraadpleegde bronnen

R. Timmerman, *De huismunten van de Broeders van Liefde*, EGMP-tijdschrift, juni 1972 en F.J.Bingen, *De huismunten van de Broeders van Liefde (II)*, EGMP-tijdschrift, oktober 1972. www.broedersvanliefde.be

Munten 1 euro... OPGELET!

Goed nakijken wanneer je munten terugkrijgt in de winkels en elders.

Er is weer een andere munt gelijkend op onze euro in omloop, dus let op wat ze je teruggeven. Het is deze keer geen Turkse, maar een **Keniaanse** munt en deze is nog minder waard dan 1 eurocent. Deze is net zo groot als de 1 euromunt alleen iets dunner en valt daardoor niet zo goed op. De munt past dit keer ook niet in de parkeermeter of drankautomaat (wat wel het geval was bij de Turkse). Je bent gewaarschuwd!

De Mechelse muntslag onder Filips de Schone in context (1485-1494)

De muntslag in Mechelen onder Maximiliaan van Oostenrijk, op dat moment voogd van de nog minderjarige Filips de Schone, wordt beschreven in vier muntmeesterrekeningen die bewaard worden in het Rijksarchief te Brussel, onder twee afzonderlijke registernummers nl. RK 18242 en RK 17882.

Dit werk volgt twee onderscheiden denkpijsten: één met aandacht voor het verhaal achter de cijfers van de muntmeesterrekeningen en één met alle gegevens van de Mechelse muntslag met inbegrip van gedetailleerde

beschrijvingen van de betrokken munttypes.

Wij hebben geoordeeld dat een transcriptie in extenso van deze 4 rekeningen nodig was om beide doelstellingen te bereiken. Een dergelijke transcriptie is tot nu toe nooit verschenen.

Aldus beoogt dit werk, waarvan de basis werd gelegd in een eerder verschenen artikel van W. Geets, cfr. Jaarboek EGMP 2016, de ruimere context weer te geven van de muntslag in Mechelen, voor Brabant en Gelderland, tijdens de minderjarig-

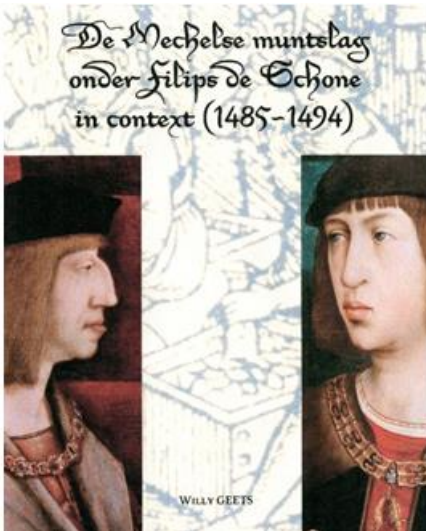
heid van Filips de Schone, inclusief aanvullingen en rechtzettingen.

Wij hopen dat voorliggend boek de belangstelling wegdraagt van niet alleen de amateurs van lokale Mechelse geschiedenis, maar tevens van numismaten, verzamelaars, monetaire historici en economen.

ISBN nummer: 978-90-822-1961-6

De kostprijs is € 40,00 excl. eventuele verzendkosten (binnen België: + € 6,00; naar Nederland + € 14,00). Voorafbetaling op rekeningnummer IBAN: BE49 4140 1647 4171; BIC: KREDBEBB, op naam van Geets Willy. Contact: willy.geets@skynet.be

Technische gegevens: formaat 200 x 250 mm, binnenwerk 135 g/m², hardcover mat, kleurafbeeldingen, genaaid gebonden, gedrukt bij BoekenGilde BV (NL), 196 p., beperkte oplage.

Crow flies to new high

On 16 July 2017 this Ancient British gold stater of Bodvoc ('The Battle Crow') was sold by Chris Rudd in Aylsham, Norfolk, for £6,500. "This is the highest price ever paid for a coin of Bodvoc, who was the first ruler of the Dobunni tribe to place his name on coins," says Elizabeth Cottam of Chris Rudd.

Gold stater of Bodvoc, c.25-5 BC

Queensland returns to Norfolk

Earlier this year Chris Rudd privately purchased a significant portion of the celebrated Queensland collection of Ancient British coins, before it was offered for public sale in Australia.

'We helped this Aussie connoisseur to put his collection together. So it's gratifying

to see some of his finest and rarest gold coins coming back to us,' says Elizabeth. Several of these coins are in Chris Rudd's auction of 17 September, others in their 19 November sale.

Queensland coins

Old master to be sold

Found in Yorkshire, 2009, this Ancient British gold stater of Tigirseno, believed to be the finest known, will be auctioned by Chris Rudd on 17 September in Aylsham, Norfolk. "Tigirseno is a Celtic name which means 'The Old Master' and I rate this rare coin as a masterpiece of Celtic art," says Chris Rudd.

*Gold stater of Tigirseno,
c.AD25-35*

For more information contact Chris Rudd, via email: liz@celticcoins.com Chris Rudd, PO Box 222, Aylsham, Norfolk NR11 6TY, England.

Naam
Postnr. woonplaats

Opdracht:

Breng de overeenkomstige letter bij het goede antwoord over in onderstaande tabel en bekom also het te zoeken woord!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Schiftingsvraag: wat is het gewicht van deze halfring, een betaalmiddel van de Ngelima en de Mbole in Congo?

tip: tussen 4-7 kg

<input type="text"/>	kg	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	gr
----------------------	-----------	----------------------	----------------------	----------------------	-----------

Om deel te nemen aan deze muntenpuzzel volstaat het deze strook goed ingevuld, tijdens de clubactiviteit van 10 september, vóór 11u, te deponeren in de rode puzzelbox op onze bestuurstafel.

Succes!!

PS.1 Voor meer info over deze betaalmiddelen, zie artikel van Roger Vanderleyden in EGMP-jaarboek 2002, pag. 109-154.

PS.2 Op de bestuurstafel zullen tevens invulstrookjes klaarliggen!

Prince Edward Island, halfpenny token 1830-1860

in de veiling

Dit is één van de meest voor-komende Canadese metalen tokens (Cu, 26mm, 5.15g), uitgegeven door handelaars, om tegemoet te komen aan het tekort aan pasmunt, zijn deze met op de voorzijde een schip en

het opschrift SHIPS, COLONIES & COMMERCE op de keerzijde. De woorden refereren naar het fameuze gezegde van Napoleon in 1811 dat de schepen, de kolonies en de handel van het Gemenebest de 3 elementen waren die hem uiteindelijk de overwinning zouden gaan kosten.

Een eerste uitgifte van deze tokens werd gerealiseerd in de Verenigde Staten van Amerika en tonen een schip, zeilend onder de USA-vlag. Latere uitgiftes, zoals het exemplaar hier getoond (veilinglot 18) werden geproduceerd in Groot-Brittannië en tonen het schip met de 'Union Jack'.

De meeste van deze tokens waren oorspronkelijk bedoeld om te circuleren op het Prince Edward Island waar ze zeer populair waren. In de jaren 1860 echter werden deze tokens in tonnen gesmokkeld naar Newfoundland. Dit was een zeer profijtelijk onderneming, gezien het waardeverschil van deze tokens in de 2 kolonies: in Newfoundland lag de waarde beduidend hoger, daar deze zwaarder waren dan deze van Prince Edward Island. De regering van Newfoundland zag zich dan ook verplicht om het gebruik van de ingevoerde tokens te verbieden.

2

7

11

14

nr	land	munt		kwal	mat	inzet	
1	Rome	Claudius as (kz. Minerva)	AD 41-54	ZG/F	AE	10.00	
2		Claudius II Postume Antoninus Divo Claudio		F	AE	2.50	
3		barbaarse imitatie van een antoninianus van Tetricus		ZF+	AE	15.00	
4		Postumus antoninianus 'Providentia'	AD 259-268	ZF	AE	5.00	
5	Brabant	Albrecht & Isabella ¼ patagon – inverse legende (RR)	ZD	ZG/F	Ag	40.00	
6		lot van 4 zilvermunten Oostenrijkse periode, mindere kwal.		div	Ag	5.00	
7	Vlaanderen	Filips de Schone dubbele mijt – Gent in Opstand		F+	Cu	60.00	
8	Namen	Maria-Theresia Inauguratie jeton - Rotiers	1744	F	Cu	5.00	
9	België	Leopold I 2 centimes	1836	F	Cu	1.00	
10		Leopold I 5 cts. 1861+62+63 en 10 cts. 1861+62		F	CuNi	1.00	
11		Leopold I 5 francs	1851	ZF	Ag	12.50	
12		Leopold II 1 franc 1886 FR		ZF	Ag	2.00	
13		Leopold II 1 franc 1909 FR (vervalsing!)	?	FDC	?	1.00	
14		Albert I 25 centimes 1927 over 1923 FR		ZF	CuNi	1.00	
15		Albert I 1 franc 1928 over 1923 FR		ZF	CuNi	1.00	
16		Boudewijn 5 francs (vervalsing?) 1986 FR		ZF	AE	1.00	
17	Argentinië	Republiek 10 centavos	1883	ZF+	Ag	2.00	
18	Canada	Prince Edward Island ½ penny token	ARTIKEL 1830-1860	ZF	Cu	5.00	
19		Elizabeth II reeks 1 cent - 1 dollar (6 stuks)	1981	FDC	div	1.00	
20	Duitsland	Nassau 1 kruizer	1817	F	Cu	2.00	
21		Gossnitz noodgeld 10 pfennig	1918	F/ZF	Zn	2.00	
22		Saarland 50 franken	1954	ZF+	AE	2.50	
23		BRD 5 mark herdenkingsmunt	1973 G	FDC	Ag	3.00	
24		BRD 5 mark herdenkingsmunt PP	1974 F	FDC	Ag	3.00	
25	Frankrijk	Republiek 50 centimes (R)	1911	ZF	Ag	5.00	
26		Republiek 1 franc	1920	ZF	AE	1.00	
27		Republiek 2 francs	1931	ZF	AE	1.00	
28		Republiek 10 centimes	1941	ZF	Zn	1.00	
29		Republiek 50 francs	1952 B	ZF	AE	1.00	
30		Evreux noodmunt 25 centimes	1921	ZF	Al	1.00	
31	Griekenland	Republiek 1 drachme	1868	ZG/F	Ag	2.00	
32	Italië	Napoleon 10 centesimi (vervalsing uit de tijd)	1810	F	Cu	5.00	
33	Italië	Republiek 5 lire (zeldzaam jaartal)	1966	Pr	Al	1.00	

18

22

26

27

34

39

40

47

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet	
34	Nederland	Zeeland	2 stuiver	1699	F/ZF	Ag	1.00
35		Overijssel	2 stuiver	1691	F	Ag	1.00
36	Polen	Kasimir IV	½ groschen	1447-92	F/ZF	Ag	10.00
37	Portugal	Republiek	3 munten	1918-1924	div	div	1.00
38	USA	Republiek	1 cent	1893	F/ZF	Cu	1.00
39		Republiek	1 dime	1914	ZF	Ag	1.00
40		Republiek	1 dollar	1971 S	ZF	CuNi	4.00
41		Republiek	1 dollar	1976	ZF	CuNi	4.00
42		Republiek	2 x 1/2 dollar	1967 + 1976	ZF	div	3.00
43	België	10 centimes 1931 Fr + 5 francs 1945 FR			div	div	1.00
44	loten	Australië: 8 munten			div	div	1.00
45		Frans West-Afrika: 10 munten			div	div	1.00
46		Dominicaanse Republiek: 6 munten			div	div	1.00
47		Iran/Perzië: 7 munten			div	div	2.00
48	loten	Maleisië: 20 munten			div	div	1.00

nr	item	beschrijving		kwal	mat	inzet	
49	loten	Nederland: 16 munten: 1/2, 1 en 2 1/2 cent		div	div	1.00	
50		Spanje: 22 munten		div	div	5.00	
51		Spanje: 59 munten		div	div	1.00	
52		Thailand: 28 munten		div	div	1.00	
53		wereld: 55 kleine munten		div	div	1.00	
54		wereld: 10 munten		div	div	1.00	
55	penningen	mijnwerkerspenning Noord Frankrijk		ZF	Al	5.00	
56		Elizabeth II	herdenkingspenning 1952-1977, in etui	FDC	CuNi	1.00	
57	jeton	Ierland	1/2 Penny Token Mijnwerkers	1789	F	Cu	1.00
58	divers	Brabant	speldje gemaakt van 10 stuiver	1790	ZF+	Ag	50.00
59		Duitsland	3 originele bankrolletjes 1 pfennig	1981	FDC	Fe	1.00
60	boeken	Catalogus 2-euromunten 1999-2016		FDC	papier	5.00	
61	biljetten	België	100 frank 'Beyaert'		FDC	papier	2.50
62		Congo	100 francs	17-06-1963	F	papier	1.00
63	biljetten	Dominicaanse Republiek: 8 verschillende biljetten		div	papier	2.00	

52

54

55

58

Nr	item	beschrijving			kwal	mat	inzet
64	biljetten	Duitsland	10 mark	06-10-1906	ZF	papier	10.00
65		Duitsland	50 mark	24-04-1910	ZF	papier	10.00
66		Duitsland	4 x 1000 mark (opeenvolgende nrs.)	1922	FDC	papier	5.00
67		Duitsland	5 x 5000 mark (opeenvolgende nrs.)	1922	FDC	papier	10.00
68		Italië	50 lire	1951	F/ZF	papier	1.00
69		Italië	2x 1.000, 2x 10.000, 1x 50.000 lire		Pr	papier	20.00
70		Kenia	3 stuks (10 + 20 shiling)	1987-1988	div	papier	1.00
71		Koeweit	10 dinars - sign 4	L.1968	FDC	papier	1.00
72		Polen	20 zlotych	1936	ZF	papier	1.00
73		Portugal	50 escudos	28-02-1964	F/ZF	papier	1.00
74		Turkije	4 verschillende biljetten		div	papier	1.00
75	biljetten	wereld	5 verschillende biljetten		div	papier	1.00

64

70

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

nieuwe 2-euro herdenkingsmunten

op komst

Frankrijk: '25 jaar kankeronderzoek'

De munt toont een vrouwelijke torso. Met haar rechter hand bedekt de vrouw haar linker borst, verstrengeld met een roze strik, het universeel symbool voor de strijd tegen kanker. 25e ANNIVERSAIRE DU RUBAN ROSE - 1992/2017 - RF. De munt ziet het daglicht in september 2017, oplage bedraagt 10 miljoen ex.

Finland: 'Finse Natuur'

De munt toont op de voorzijde een vogel op een kale tak tegen een achtergrond. Ontwerper is Suomen Rahapaja. De munt verschijnt in oktober 2017 met een oplage van 500.000 stuks.
SUOMI FINLAND

Griekenland: 'Archeologische site van Philippi'

Op de voorzijde resten van de oude site van de oude stad Philippi op een Griekse mozaïek. Bovenaan het opschrift ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΩΝ - 2017, links in het veld een palmette. Ontwerper is Georgios Stamato-poulos. De munt wordt in oktober gelanceerd, oplage:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ★ 750.000 ex.

Luxemburg: '200e Verjaardag Groothertog Willem III'

De munt herdenkt de geboortedag van groot-hertog Willem III, exact 200 jaar geleden. Links huidig groothertog Henri met het jaartal 2017, rechts zijn ambtvoorganger Willem III in vol ornaat. GRANDS-DUCS DE LUXEMBOURG - GUILLAUME III * 1817. De munt verschijnt in oktober 2017 met een oplage van 500.000 stuks.

2★★2★★2★★2★★2★★2★★

Zeldzame dubbelslag van een oord van Stavelot, Ferdinand van Beieren (1612-1650), z.j. (circa 1648). Een misslag / muntvondst.

Oord van Stavelot, met een wolf in het hartschild, Cu, 23mm, 2,94g

Deze munt werd een eerste maal normaal geslagen en kwam daarna voor een tweede maal gedeeltelijk terug onder de schroefpers terecht met een extra afdruk als gevolg.

Voorzijde: gekroond en gevierendeeld wapenschild met een hartschild, het hartschild is het wapen van Stavelot, met een wolf, met als omschrift: FERDI. D.G. ELEC. COL. PRI. STA. (Ferdinandus dei gratia electus Colonia prior Stabulensis - Ferdinand, bij Gods gratie gekozen bisschop van Keulen en abt van Stavelot). Op deze zijde is duidelijk zichtbaar dat de munt dubbel geslagen is. De munt is dus voor een tweede maal terug onder de schroefpers terecht gekomen nadat deze munt eerder een eerste keer normaal geslagen was.

Keerzijde: deze zijde is vaag maar toch nog te determineren. Beeltenis van prins-bisschop Ferdinand van Beieren naar links, met als omschrift: EPISCO. LEO. MAR. FRANC. COM. LON. (episcopus Leodiensis Marchionis Franchimontis comes Longianus - bisschop van Luik, Markies van Franchimont en graaf van Logne).

HvH

G2091

Deze gevonden dubbelslag is duidelijk te determineren als een oord van Stavelot, daar het hartschild met een wolf erin nog duidelijk zichtbaar is.
Lit.: de Chestret 21, Dengis 'Stavelot/Malmedy' 43, Vanhoudt G 2091.

Op 22 april 1648 kreeg muntmeester François (Frans) Schelberg(h) de toelating van het kapittel van Luik om koperen munten te slaan te Stavelot. Deze munt is dan ook geslagen circa 1648. Men komt een dubbelslag/misslag van een oord van Stavelot slechts bij uitzondering tegen op de numismatische markten. Als muntvondst kan men deze bestempelen als een zeer zeldzame vondst, ook al is de munt in slechte toestand. Deze munt is gevonden in Voorshoven, een gehucht van Neeroeteren/Maaseik.

Ferdinand van Beieren werd geboren in München op 6 oktober 1577. Hij was een zoon van hertog Willem V van Beieren (1548-1626) en Renata van Lotharingen en was een neef van zijn voorganger Ernest van Beieren. Zijn voornaamste ambt was dat van keurvorst en aartsbisschop van Keulen (1612-1650).

Daarnaast cumuleerde hij diverse bisdommen. Ferdinand van Beieren werd ook de coadjutor van zijn oom en voorganger Ernest van Beieren. In 1612 werd hij benoemd tot aartsbisschop van Keulen en door paus Paulus V (1605-1621) aangesteld als prins-bisschop van Luik op 16 maart 1612.

Zoals zijn voorgangers had hij ook geen wijdingen ontvangen. In 1642 benoemde Ferdinand van Beieren zijn neef Maximilian Hendrik van Beieren als coadjutor en trok hij zich terug uit het grootste deel van zijn functies. Ferdinand van Beieren overleed in Arnsberg (Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen) op 13 september 1650, hij was toen bijna 73 jaar oud. Ferdinand van Beieren werd begraven in de Dom van Keulen.

Bibliografie:

- Wikipedia: Ferdinand van Beieren.
- Duiten.nl/Stavelot/Ferdinand van Beieren.
- Atlas der munten van België, Hugo Vanhoudt. Wetteren 2007.

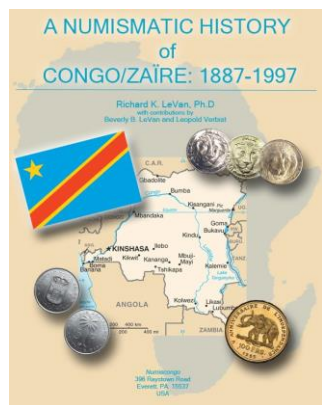
Met dank aan:

- Eric Cuppens (foto's).
- Hendrik De Backer voor zijn medewerking aan dit artikel.

Arnaud Grispen

A Numismatic History of Congo/Zaire: 1887-1997

Richard K. LeVan with contributions by Beverly B LeVan and Leopold Verbist

24 chapters, 359 illustrated pag, 213×276 mm

This book addresses the coinage of Congo/Zaire. It sets the coins in their historical context as it moves in chronological fashion from the first silver and copper coins authorized by the Belgian king, Leopold II in 1887, for the Congo Free State (L'État indépendant du Congo) through the last silver and gold proof coins authorized by Joseph Mobutu in his final turbulent years as the president of Zaire (1996-1997).

This chronicle, the first in English to provide a systematic discussion of this area of numismatic interest, will prove a valuable resource for collectors, coin dealers and auction houses, as well as those with an interest in African studies and history in general. It contains hundreds of pictures as well as specifications (size, weight, mintage figures, etc ...) for about every coin ever minted for Congo/Zaire. Many essai/pattern coins as well as coins with notable strike anomalies, such as date over-strikes are also included.

In the period from 1887-1997, the Congo went through a metamorphosis. Initially the nation was ruled for some 23 years (commencing in 1885) by a foreign king, who imprinted his image on the first coin designs for the Congo Free State. As absolute ruler of the Congo Free State, Belgian king Leopold II's image was front and center on all the silver coinage of the period (1887-1896). Subsequently, renamed the Belgian Congo, and henceforth administered by the Belgian government, the coin designs for the colony would for decades, continue to portray Belgian heads-of-state, Albert II and then Leopold III, as the centerpiece.

Kopen / raadplegen?

Dit boek werd uitgegeven in Everett (Philadelphia, USA), maar is ook in België verkrijgbaar, ISBN: 978-0-692-81068-2. U kan dit boek eventueel ook raadplegen in de clubbibliotheek van Numismatica Herentals.

Jean-Luc Van der Schueren, Beursstraat 14, 1000 Brussel: 60 €
Amazon, www.amazon.com, 52,95 \$ + verzending + douanekosten
eBay, www.ebay.com, 52,95 \$ + verzending + douanekosten

Eastern Roman gold coins found in 1.500-year-old Chinese tomb

Two Eastern Roman gold coins were found in a 1,500-year-old Chinese tomb in Northwest China's Xian City, the Shaanxi Provincial Institute of Archaeology (SPIA) proclaimed. Chinese archaeologists believe that one of the gold coins was minted during the reign of Anastasius I who was the Eastern Roman Emperor from 491 to 518.

The other gold coin however is a more rare one and bears stylistic similarities to coins minted during the reigns of both Anastasius I and Justinian I, who ruled the Byzantine Empire from 527 to 565.

The Chinese tomb also included a silver coin minted during reign of Peroz I, who was the king of the Sasanian Empire between 459 and 484.

“The discovery of Eastern Roman gold coins and the Sasanian silver coin proves the long history of international trade on the Silk Road,” said Xu Weihong, a researcher at SPIA.

According to the inscription on the memorial tablet, the tomb belonged to Lu Chou who died in 538. Lu was a nobility in the Western Wei Dynasty (535-557).

Danny Bernaerts

Woeringenstraat 16a - 2560 Nijlen

03/481 86 96 - GSM 0498/123 466

BTW be 0702.471.030

Pittig drukwerk,
ook in kleine oplages

albo DRUKKERIJ
BAUDOIN

Drukkerij • Grafische vormgeving
Poederleesteenweg 108 • B-2460 Lichtaart • Tel. 014 55 55 55
e-mail: info@drukkerijbaudoin.be • www.drukkerijbaudoin.be

Een geslaagde 2e Zomerbeurs voor Verzamelaars op de Herentalse Grote Markt met meer bezoekers dan voorheen: missie geslaagd!

Eitjes dragen naar de Karmelietessen om goed weer af te smeken helpt echt!! Het was de 2e keer dat de initiatiefnemers van de **Zomerbeurs voor**

Verzamelaars deze heugelijke vaststelling konden maken. De aanwezigheid van 60 standhouders van allerlei pluimage, een 400-tal bezoekers, een unieke tentoonstelling van flessenscheepjes en een goedlopende organisatie maakten het geheel tot een aanwinst in de verzamelbeurskalender. Proficiat aan alle deelnemers, organisatoren en helpers!

Nieuw in de bib:

De Mechelse muntslag onder Filips de Schone in context (1485-1494)

Willy Geets
2017

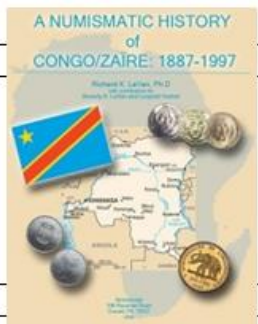

Het gestichtsgeld van de psychiatrische instellingen der Broeders van Liefde

Luc Vandamme
1985

A Numismatic History Of Congo/Zaire: 1887-1997

Richard & Beverly LeVan & Leopold Verbist
2017

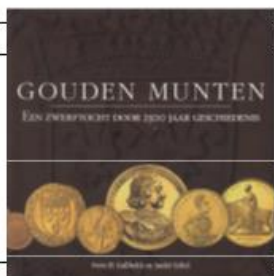
De canon van ons geld munten-penningen-biljetten

B. Van Beek - J. Lucassen - M. Purmer
KNGMP - 2017

Gouden Munten

Een zwerftocht door 2500 jaar geschiedenis

Svein H. Gullbekk & André Celtel
2005

* Elk lid kan, gedurende 1 maand, gratis boeken en tijdschriften ontlennen. Vraag info aan **Herwig, onze clubbibliothecaris**. De volledige lijst is te raadplegen op www.numismatica-herentals.be/bibliotheek.

Numismatische agenda

september 2017

za 2	EGMP Dendermonde - t'Klokske - Pijndersln 90, Denderm N.K. Hasselt - Cult. Centr. Vergaderzaal 1, 3500 Hasselt EVb - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Grote Muntenbeurs - Gent-West MC Centrum Reinaert - Reinaertstraat 28 9000 Gent	12-17u 13-17u 8-11u 8-13.30u
zo 3	EGMP Leuven - Bowlkings - IJzermolenstraat 6, Leuven EGMP ZW-Vlaan - Kartouchke, Ingelmunsterstr. Izegem AEN Couvin - La Ruche - Place Gén. Piron, 5660 Couvin 23e Internationale Beurs - Numismatica Edelweissje St-Katarina - N. Cleynaertsiaan 1, 3500 Hasselt	9-12.30u 8.30-12u 9-12u 8-13u
di 5	AEN Brussel- Bowlmaster - Rue Van Zande 45, 1080 Bru	vanaf 18u
vr 8	N.K. Berthout - Offendonk - Den Haes 8A, St-Kat-Waver	19-22.30u
za 9	EGMP Antverpia - Ruggenhof, Fr. V. Dijkstr. 46, Deurne AEN Verviers- École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVb - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel XXIV Muntenbeurs - AEN Nijvel Collège St. Gertrude - Fauboutg de Mons 1, 1400 Nijvel Veiling nr. 134 Jean Elsen & ses Fils Tervureniaan 65, 1040 Brussel	12.30-16u 8-12u 12.30-17u 8-11u 8-15u
zo 10	EGMP Herentals St-Antonius-Kapucijnenstr. 7 Herentals Wase Ruilclub - Den Hof, H. Heymanplein 7, St-Niklaas Nationale Ruilbeurs - N.K. St-Truiden Oud Atheneum - Zoutstraat 6, St-Truiden Internationale Muntenbeurs Tilburg De Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot	8.30-12u 9-12u 7-15u 9-15u
ma 11	EGMP Brugge – C.M. - Moerkerksestwg. 118, B-St-Kruis	vanaf 19u
di 12	NK Zeeland - Hof Mondriaan, Vrijlandstr 28, Middelburg	18.30-21u
wo 13	NK Brabant - J. Bosch Art Center, Plein 1, 's-Hertogenb.	20-21.30u

za 16	MEDEC - Ruggehof - Fr van Dijkstraat 46, 2100 Deurne Gent West MC – Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Muntmanifestatie Houten Expo - Meidoornkade 24, 3992 Houten	12.30-16u 12.30-17u 8-11u 9.30-16u
zo 17	EGMP ZW-Vlaand- Willem Tell - Brugsestr 20, Kortrijk AEN Luik - Collège St-Servais - 104 rue St-Gilles, Luik Numismatica Wetthra - CC De Poort, Markt 27, Wetteren Go Collections - Centre Culturel - Rue Haute 1, Gosselies	13-16u 8.30-12u 9-12.30u 8.30-12u
di 19	NK Limburg - Le Theatre Hotel - Vrijthof 50, Maastricht	van 19.30u
za 23	Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Achter Olmen - St Jansberg - Weerterstwg, 3680 Maaseik Spring PaperMoneyFair Maastricht De Polfermolen - Plenkertstr. 50, Valkenburg a/d Geul	12.30-17u 8-11 u 13-16u za 9-18u zo 10-16u
zo 24	EGMP Aalst - S.C. Immerzeel - R. Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen AEN La Louvière - Pagnol, rue des ateliers 7, Haine St-P. Wase Ruilclub - Den Hof, H. Heymanplein 7, St-Niklaas	9-12.30u 9-12u 8.30-12u 9-12u
za 30	Diestse Studiekring- C.C. zaal Elckerlyc, Begijnhof, Diest Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent EVB - Paon Royal - Rue Vieux Marché Grains 6, Brussel Nationale Ruilbeurs - Promotie van de Medaille Eurovolley Center - Beneluxlaan 22, 1800 Vilvoorde Veiling thecoinhouse-auctions Dries 55, 9112 Sinaai	14.30-18u 12.30-17u 8-11 u 14.15-17u

Gerda & Hugo DE BEUL / FILATIS2

WIJ BIEDEN ALLES VOOR DE VERZAMELAARS VAN MUNTEN EN
BANKBILJETTEN - PRENTKAARTEN - TELECARDS - CATALOGI

Grote specialiteit benodigdheden

Vraag onze bijzondere voorwaarden voor grote afname

e-mail: debeul@evonet.be

website: www.filatis2.com

Beursnoteringen

september 2017

za 2 sept **Grote Muntenbeurs - Gent-West MC** 7.30-13.30u
Centr. Reinaert - Reinaertstr. 28, 9000 Gent marcvindevogel@live.com

zo 3 sept **23e Internationale Ruilbeurs - N. Edelweissje** 8-13u
St-Katarina - N. Cleynaertslaan 1, 3500 Hasselt tel. 011-211189

za 9 sept **XXIV Muntenbeurs - AEN Nivelles** 8-15u
Collège St. Gertrude - Faubourg de Mons 1, 1400 Nijvel 0479-775493

JEAN ELSSEN
& ses Fils s.a.

zaterdag 9 september 2017
Jean Elsen & ses Fils
Veiling nr. 134
Tervurenln. 65, 1040 Brussel
numismatique@elsen.eu
www.elsen.eu 02-7346356

zondag 10 september **Internationale Muntenbeurs Tilburg** 9-15u
De Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot 0031 135441063

zaterdag 16 september **MEDEC - medailles&eretekens** 12.30-16u
zaal ruggehof - Frans Van Dijkstraat 46, Deurne tel. 03 6455018

za 16 sept **Muntmanifestatie Houten** 9.30-16u
Expo - Meidoornkade 24, Houten info@wbevenementen.eu

za 23 sept 9-18u **Paper MoneyFair Maastricht** zo 24 sept 10-16u
De Polfermolen - Plenkertstraat50, Valkenburg 0049 2841 7116669

zaterdag 30 september
Dries 55, 9112 Sinaai

veiling The CoinHouse Auctions
info@thecoinhouse.eu

zaterdag 30 september 14.30-17.30u

Diestse Studiekring voor Numismatiek

2 lezingen en een ledenveiling

Muntslag van Theodebert I - Joelle van den Akker

Esperanto in de numismatiek - Bert Boon

Elckerlyczaal - Cult. Centr. Begijnhof, Diest

www.studiekring-numismatiek.be

za 30 sept **Nationale Ruilbeurs - Promotie vd Medaille** 14.15-17u
Eurovolley - Beneluxlaan 22, 1800 Vilvoorde andrepoels@scarlet.be

Brumunt

Uw Partner voor uw collectie

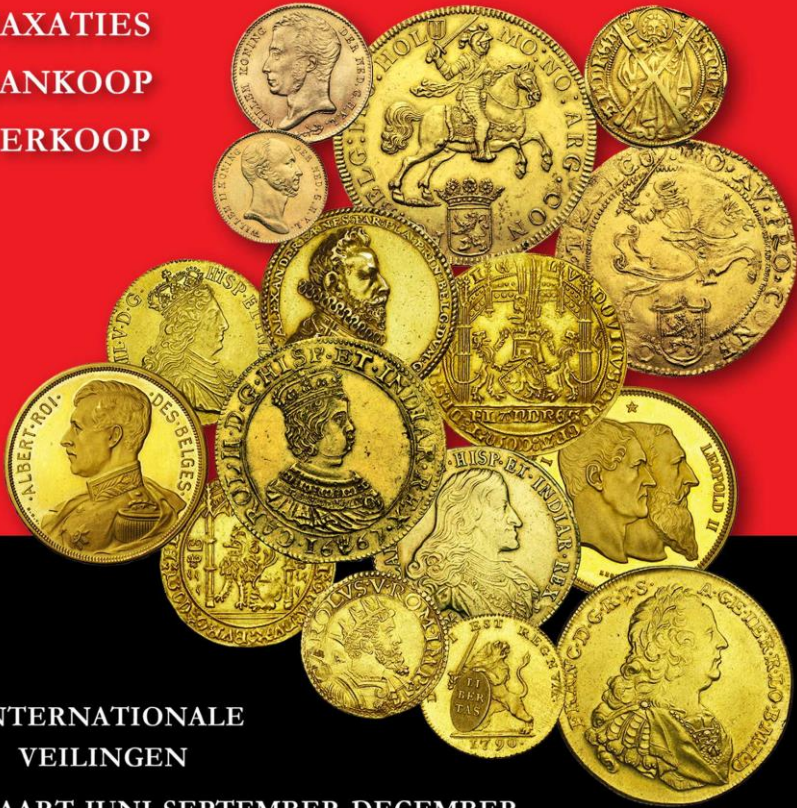
www.brumunt.com

Gistelse Steenweg 93, B-8200 Brugge
info@brumunt.com - Tel: 050 71 86 06

Jean ELSEN & ses Fils n.v.

TAXATIES
AANKOOP
VERKOOP

INTERNATIONALE
VEILINGEN

MAART-JUNI-SEPTEMBER-DECEMBER

Onze experts schatten gratis uw verzameling en betere munten die worden ingeleverd voor onze veilingen.
De catalogus wordt in heel de wereld verstuurd.

Kelten, Grieken, Romeinen, Byzantijnse, Middeleeuwse en moderne munten. Penningen en jetoens.

Tervurenlaan 65
1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu